

New European Bauhaus Academy

CULTURAL VALUE-
COMMUNITY NEEDS-
BASED METHODOLOGY
FOR RENOVATION OF
EDUCATIONAL SPACES

Liutauras Nekrošius
Edita Riaubienė
Evelina Vasiliauskaitė
Margarita Kaučikaitė

**Circular
Bio-based
Europe**

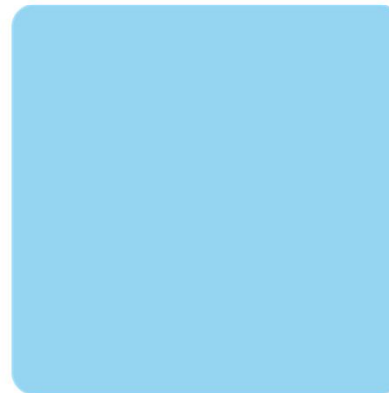
Joint Undertaking

Bio-based Industries
Consortium

Co-funded by
the European Union

ŠIAURĖS PROGIMNAZIJA

14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMŲ

LIUTAURAS NEKROŠIUS
EDITA RIAUBIENĖ
EVELINA VASILIAUSKAITĖ
MARGARITA KAUČIKAITĖ

2025 08 29

WELCOME SESSION

PLANAS

1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMŲ / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: EIGA, ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

PLANAS

1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMA / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: EIGA, ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

Liutauras Nekrošius

Architektūra (PhD)

Dėstau Vilniaus Gedimino
technikos universitete architektūros
ir kraštovaizdžio architektūros
studentams, tyrinėju 20 amžiaus
architektūros paveldą, ugdymui
skirtą architektūrą

Edita Riaubienė

Architektūra (PhD)

Dėstau Vilniaus Gedimino
technikos universitete architektūros
studentams, tyrinėju ugdymui
skirtą architektūrą

Margarita Kaučikaitė

Architektūra (BA), Sociologija (MA)
Laisvai samdoma architektė,
architektūros sklaidos ir edukacijos
projektų vadovė

Domiuosi architektūros kūrimu su
ne architektais (jaunimu, vietos
gyventojais), erdvės sociologija

Evelina Vasiliauskaitė

Architektė (MAarch/MSarch), tyrėja

Dirbu su visuomenės ir švietimo architektūra.

Derinu tyrimus ir praktiką, kuriant fizinę aplinką kartu su bendruomenėmis.

Igyvendinu neformalaus ugdymo projektus pagal DIWO (kurti kartu su kitais) principą, kad architektūros žinios būtų prieinamos plačiajai visuomenei.

PLANAS

1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMĄ / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: EIGA, ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

ŠIO SUSITIKIMO TIKSLAS

Supažindinti jus su mūsų tyrimu, parodyti atliktų tyrimų rezultatus ir aptarti, kokių žingsnių imsime toliau, kur kviečiame įsitraukti ir jus.

TYRIMO TIKSLAS

Parengti metodinę priemonę, kuri mokyklos bendruomenėms padėtų suprasti jų poreikius ir reikalavimus fizinei ugdymo aplinkai

KOKIA NAUDA MOKYKLAI?

Parengsime mokyklos funkcinio ir erdvinio atnaujinimo galimybių planą.

TYRIMO ETAPAI

1. Informacijos apie mokyklą surinkimas ir analizė
2. Mokyklos erdvių analizė
3. Bendruomenės apklausa (iki 2025 09 01-12)
4. Dirbtuvės su mokyklos bendruomene (2025 09 22-25)
5. Tyrimo rezultatų pristatymas (2025 09 26)

PLANAS

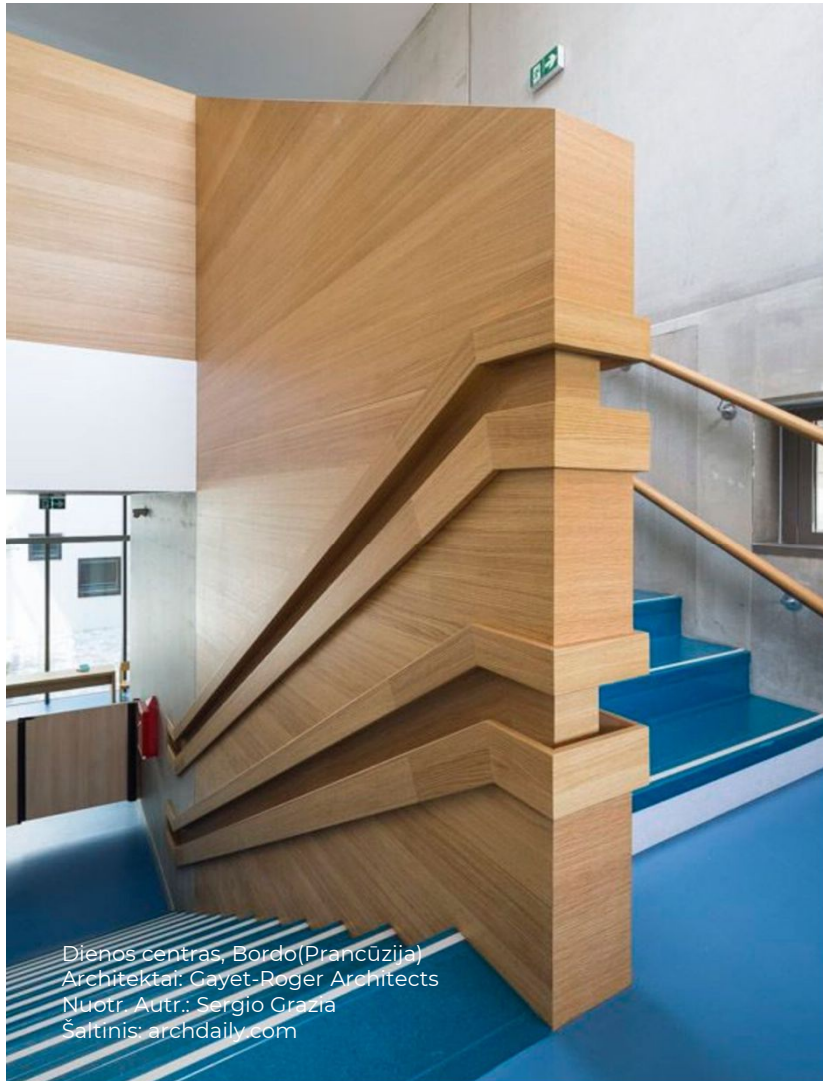
1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMŲ / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: EIGA, ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

Ankstesnis tyrimas, kuriuo remiamės:

**Mokyklų funkcinio ir erdvinio atnaujinimo modelis,
2020** (VILNIUS TECH, Vilniaus miesto savivaldybė)

**“Ko labiausiai trūksta mokyklų vidaus ir lauko
aplinkai?”**

Atlikę ankstesnį tyrimą suformulavome **14 pokyčių
programų**

1. MOKYKLA VISIEMS

Mokyklos pastatas ir aplinka yra prieinami visiems.

Visi jėjimai, judėjimo keliai, klasės, sanitarinės patalpos bei poilsio zonos yra suprojektuoti pagal universalaus dizaino principus.

Erdvės užtikrina pilnavertį dalyvavimą vaikams su įvairiais gebėjimais ar poreikiais.

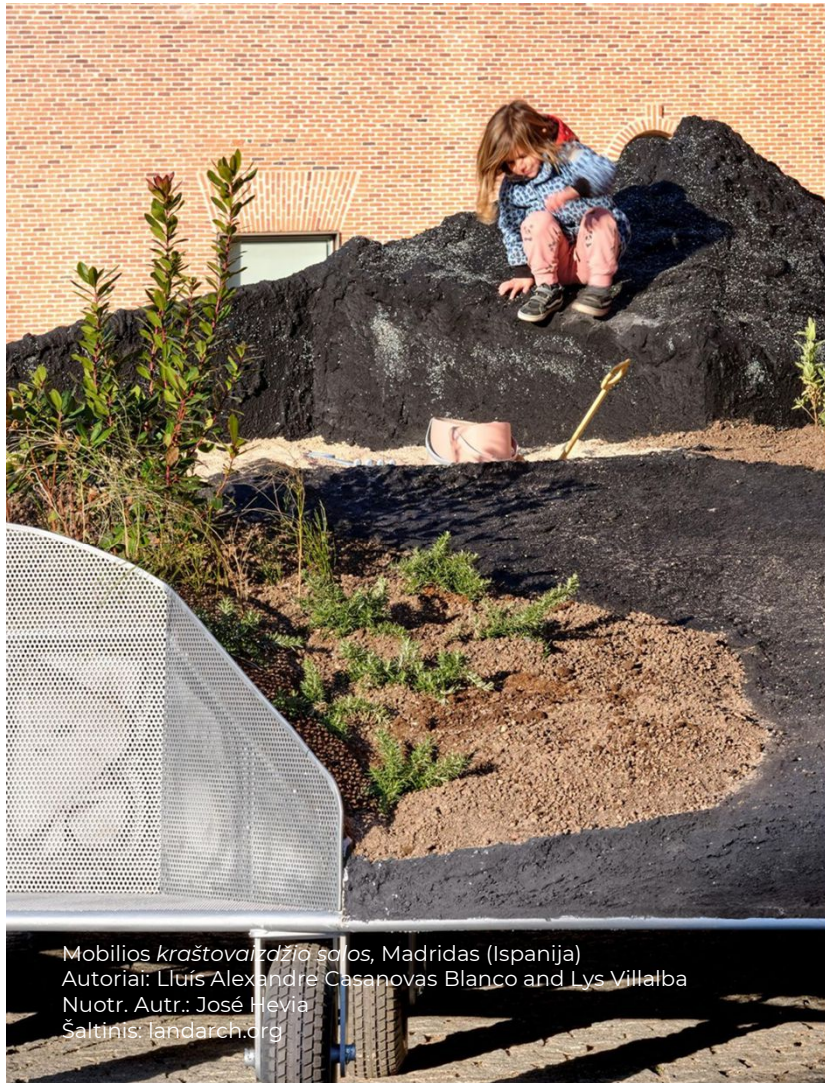
Nordostamagerio pagrindinė mokykla, Kopenhaga (Danija)
Architektai: Christensen & Co Architects
Nuotr. Autor.: Niels Nygaard
Šaltinis: archello.com

2. MES MOKYKLA!

Mokyklos erdvės atspindi jos tapatybę.

Pastato architektūroje, vidaus dizaino elementuose ir aplinkoje įtvirtinta mokyklos istorija, kultūra ir vertybės.

Mokyklos veidas aiškiai išreiškiamas per simboliką, meną ir erdvinius sprendinius.

Mobilios kraštovaizdžio sėjos, Madridas (Ispanija)
Autoriai: Lluís Alexandre Casanovas Blanco and Lys Villaalba
Nuotr. Autor.: José Hevia
Šaltinis: landarch.org

3. TVARUMAS

Mokyklos infrastruktūra organizuota pagal tvarumo principus.

Energija naudojama efektyviai: atliekos rūšiuojamos, vandens išteklių taupomi.

Mokyklos aplinkoje integruoti daržai, žaliosios zonos, gamtos ciklus atspindinčios erdvės, kurios tiesiogiai naudojamos mokymosi veiklose.

Šv. Pauliaus mergaičių mokykla, Londonas (Jungtinė Karalystė)
Autoriai: Jestico + Whiles
Nuotr. Autr.: Killian O'Sullivan
Šaltinis: dezeen.com

4. IŠORĖS IR VIDAUS DIALOGAS

Vidaus ir išorės erdvės sudaro vientisą mokymosi aplinką: lauko klasės, žaidimų aikštelės, kiemai ir sporto zonos veikia kaip lygiavertės mokymo(si) vietos.

Pastatas neužsidaro, bet jungiasi su aplinka, o mokyklos teritorija yra atvira ugdymui ir bendruomenei.

Šv. Pauliaus mergaičių mokykla, Londonas (Jungtinė Karalystė)
Autoriai: Jestico + Whiles
Nuotr. Autr.: Killian O'Sullivan
Šaltinis: dezeen.com

5. TRANSFORMERIAI

Mokyklos erdvės yra daugiafunkcės ir lengvai transformuojamos.

Klasės, salės ir bendrosios zonos turi judančias pertvaras, universalius baldus ir lankstų išdėstymą, leidžiantį pritaikyti patalpas įvairioms veikloms bei skirtingiems mokymosi metodams.

Peledžiuko darželio renovacija, Vilnius (Lietuva)
Autoriai: DO ARCHITECTS
Nuotr. Autor.: DO ARCHITECTS
Šaltinis: doarchitects.lt

6. ATVIRA MOKYKLA

Mokyklos erdvės funkcionuoja kaip bendruomenės centras.

Po pamokų jos naudojamos kultūrinei, socialinei ir sportinei veiklai.

Pastato infrastruktūra suplanuota taip, kad būtų užtikrintas saugus ir patogus bendruomenės įsitraukimas.

Brolių Fičų pagrindinė mokykla, Ondřejovas (Čekija)
Autoriai: Atelier 6
Nuotr. Autr.: Peter Fabo
Šaltinis: archdaily.com

7. RAMYBĖS ERDVĖS

Kiekvienoje mokykloje yra specialios zonos tylai, poilsiui ir sensoriniam atsitraukimui.

Tai erdvės, skirtos emocinei pusiausvyrai palaikyti, susikaupimui, atsipalaidavimui ar streso mažinimui.

Vidurinė mokykla, Saulandas (Norvegija)
Autoriai: Helen & Hard, PPAC architects
Nuotr. Austr.: Anne Bratveit
Šaltinis: archdaily.com

8. MOKAUSI SAVARANKIŠKAI

Erdvėse numatytos individualaus darbo vietos.

Jos pritaikytos savarankiškam mokymuisi, leidžia dirbti skirtingu tempu ir pagal individualius poreikius.

Vidurinė mokykla, Brightonas (Australija)
Autoriai: JAWSARCHITECTS
Nuotr. Austr.: Natasha Mulhall
Šaltinis: archdaily.com

9. TYRIMŲ KOMANDA

Įrengtos mažosios grupinės darbo erdvės.

Jose mokiniai dirba komandose, vykdo projektus, diskutuoja ir bendradarbiauja.

Tokios erdvės yra integrali mokyklos struktūros dalis.

10. APSKRITAS STALAS

Įrengtos diskusijų erdvės, organizuotos ratu, užtikrinant lygias galimybes kiekvienam dalyviui.

Čia vyksta seminarai, dialogai ir bendraamžių mokymasis.

Dizaino savaitės dalis: *ateities erdvės*, Stokholmas (Švedija)
Autoriai: FUWL
Nuotr. Autr.: FUWL
Šaltinis: formuswithlove.se

11. ŽINIŲ OAZĖ

Mokykloje suformuoti kelių erdvių klasteriai, jungiantys individualias, grupines, specializuotas ir bendrąsias veiklas.

Tai vientisos mokymosi zonos, skirtos įvairiapusiškam ugdymo procesui.

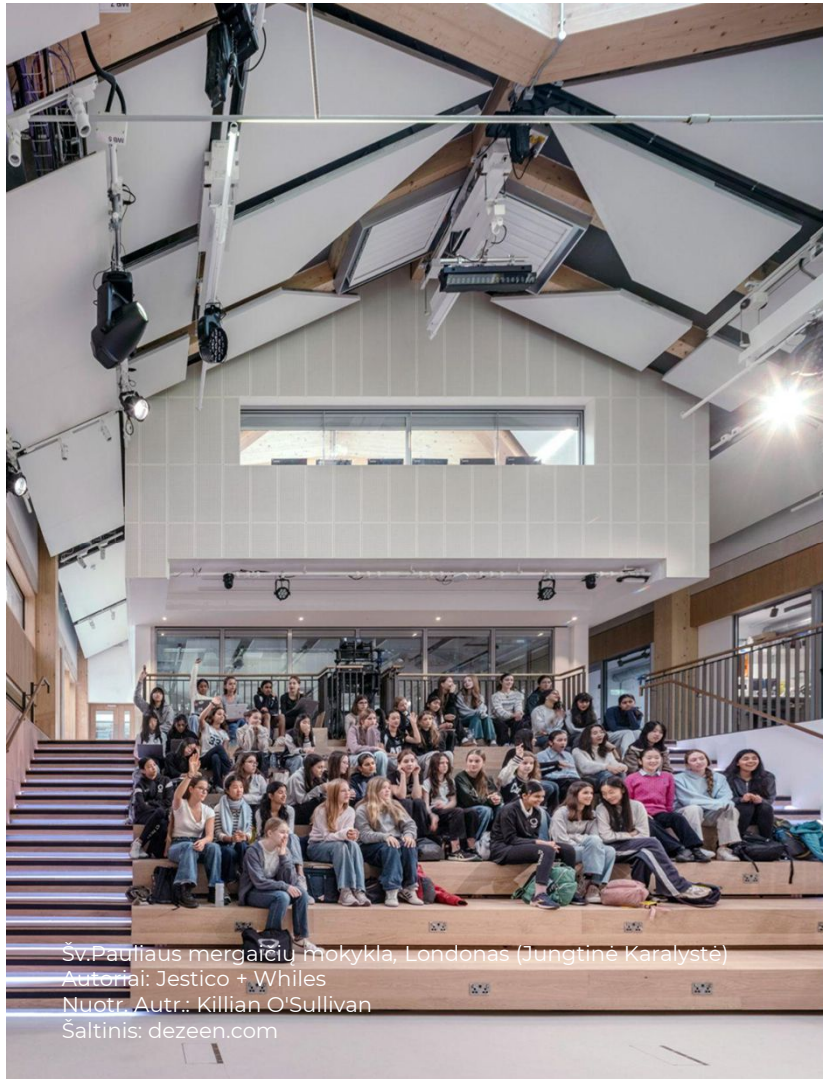

Pagrindinė mokykla, Suzhou (Kinija)
Autoriai: Tus-Design
Nuotr. Autor.: Chao Zhang
Šaltinis: archdaily.com

12. KOMUNIKACIJOS IR INFORMACIJOS CENTRAS

Biblioteka funkcionuoja kaip informacijos, technologijų ir bendradarbiavimo centras.

Joje integruotos skaityklos, skaitmeninės erdvės, darbo vietos ir bendravimo zonos.

Šv. Pauliaus mergaičių mokykla, Londonas (Jungtinė Karalystė)
Autoriai: Jestico + Whiles
Nuotr. Autr.: Killian O'Sullivan
Šaltinis: dezeen.com

13. AGORA

Centrinė mokyklos erdvė yra bendruomenės susibūrimo vieta.

Ji naudojama renginiams, šventėms, parodoms ir diskusijoms.

Agora sujungia visą mokyklos bendruomenę į vieną viešąją erdvę.

Bendrosios erdvės KPF studijoje, Niujorkas (JAV)
Autoriai: Kohn Pedersen Fox (KPF)
Nuotr. Aūtr.: KPF
Šaltinis: www.dezeen.com

14. PATOGUS PERSONALO DARBAS IR POILSIS

Mokytojų ir personalo erdvės yra pilnai integruotos į mokyklos struktūrą.

Jose numatytos vietos pasiruošimui, poilsiui, bendradarbiavimui ir profesiniam tobulėjimui.

PLANAS

1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMĄ / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

APIE TYRIMĄ: ETAPAI

1. Informacijos apie mokyklą surinkimas ir analizė ✓
2. Mokyklos erdvių analizė ✓
3. Bendruomenės apklausa (2025 09 01-12) ...
4. Dirbtuvės su mokyklos bendruomene (2025 09 22-26) ...
5. Tyrimo rezultatų pristatymas (2025 09 26) ...

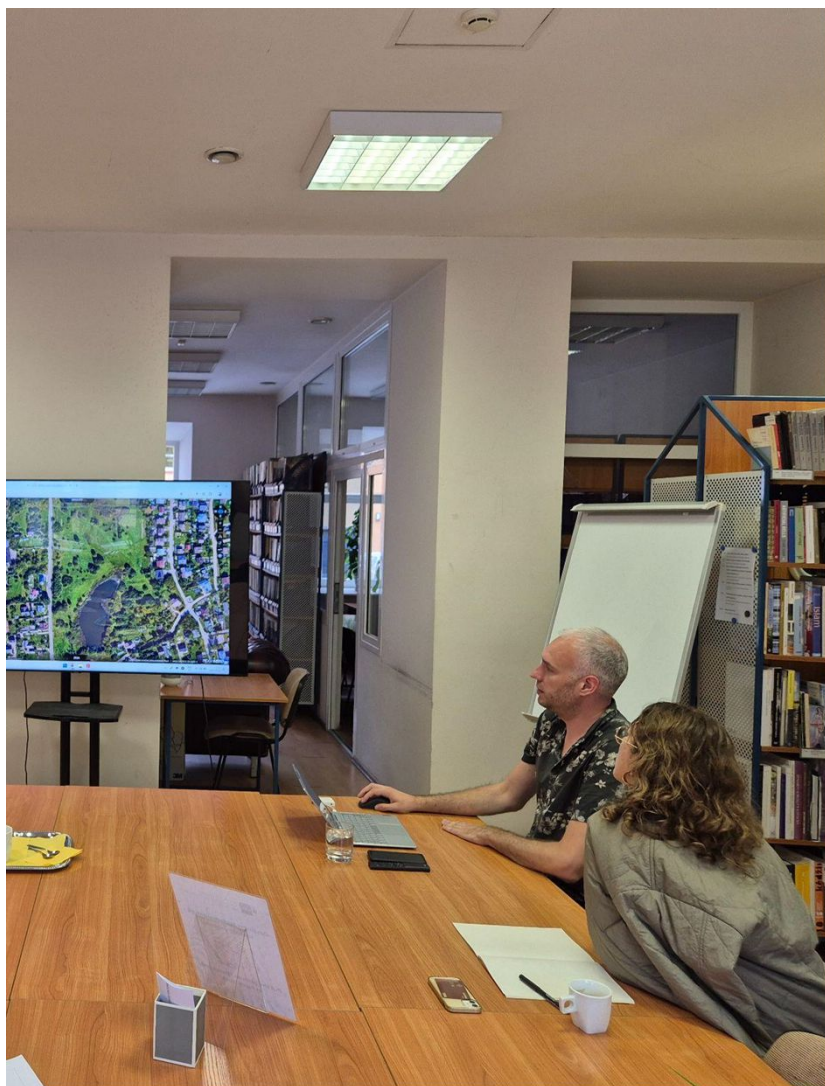

1. INFORMACIJOS APIE MOKYKLĄ SURINKIMAS IR ANALIZĖ

Susitikome su mokyklos
administracija

Aiškinomės mokyklos poreikius

Apžiūrėjome vidaus ir lauko erdves

1. INFORMACIJOS APIE MOKYKLĄ SURINKIMAS IR ANALIZĖ

Susitikome su vietos
bendruomenės atstovu

Aptarėme vietos bendruomenės
poreikius, rajone atliktus tyrimus ir
vykstančius projektus

1. INFORMACIJOS APIE MOKYKLĄ SURINKIMAS IR ANALIZĖ

Tyrinėjome mokyklos rajono
aplinką

2. MOKYKLOS ERDVIŲ ANALIZĖ

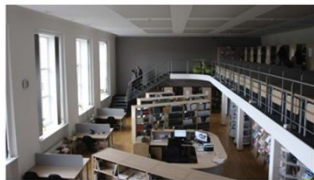
Nagrinėjome kaip naudojamos mokyklos patalpos ir sklypas

APIE TYRIMĄ: ETAPAI

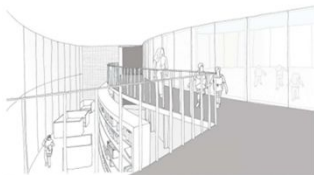
1. Informacijos apie mokyklą surinkimas ir analizė ✓
2. Mokyklos erdvių analizė ✓
3. Bendruomenės apklausa (iki 2025 09 01-12) ...
4. Dirbtuvės su mokyklos bendruomene (2025 09 22-25) ...
5. Tyrimo rezultatų pristatymas (2025 09 26) ...

APIE TYRIMĄ: REZULTATAS

Paruošta metodinė medžiaga.

Technologijų ir darbo kognityvinių strategijų erdvė su individualiais darbo vietomis, nuotr. E. Raubienė

Atvira informacijos ir komunikacijos skaitmeninė erdvė (Patalpos pradinės mokyklos dizaino projektas) su individualiais darbo vietomis pirmame aukšte, nuotr. E. Raubienė

3

MAŽŲ GRUPIŲ SAVARANKIŠKO DARBO VIETA IR INDIVIDUALIAUS KONSULTAVIMO VIETA

Nedidelių grupių (apie 5 mokinius) mokymuisi, savarankiškam grupiniam darbui erdvė gali būti sukuriamos ir tradicinėse klasėse erdvėje, pasitelkiant mobilius baldus ir transformuojamus aplinkos elementus (staličius, lentynas, lentas, mobilius IT įrenginius).

Nedidelių grupių mokymuisi galima išnaudoti prie klasių esančias bendro naudojimo erdves (holus, plačius koridorius). Galima taikyti kitą būdą, kai dvi gretimoms klasėms bendrai naudojama grupiniam darbui skirtą erdvę (tarp dviejų klasių įstiepiančioje erdvėje).

Mažų grupių mokymosi ir konsultavimo erdvės gali būti įrengiamos ir mokyklos bendrojo naudojimo erdvėse (holuose, ramaus poilsio erdvėse, bibliotekos-skaityklos erdvėse). Mažų grupių mokymosi ir konsultavimo erdvės turėtų būti išdailios vizualiai ir akustinėmis savybėmis (fragmentiškomis savybėmis, baldais, gylinimu, minkštais paviršiais) ir aprūpintos mokymuisi reikalinga įranga (rašymo lentos, multimedija, wifi, ...).

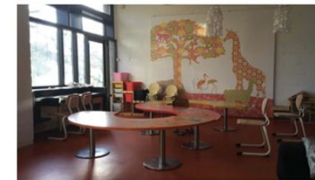
Mažų grupių mokymosi erdves galėtų apriboti 15-20 kv.m plotu (pagal Fisher K. (2003), "Linking Pedagogy and Space", DEECD, Melbourne).

Didesnis nei 75 kvadratinį metrų plotas, kuriame mokosi iki 25 mokinių, jau žymiai pagerina erdvės lankstumą, ir taikant greitą transformaciją (mobilių baldų ir kitų transformuojamų aplinkos elementų pagalbą) klases erdvę galima pritaikyti ir mažų grupių mokymuisi.

(pagal Vokietijos veiksmingų mokyklos patalpių gerinimo, 2017) Leitlinien für leistungsfähige Schulbauten in Deutschland, 2017, (Diskutierung Vorklassischer mokyklos patalpių gerinimo) <https://www.bpb.de/nachschlagen/2018/05/Leitlinien-fuer-leistungsfae-hige-Schulbauten-in-Deutschland.pdf> (Vokietijos veiksmingų mokyklos patalpių gerinimo, 2017).

MOKYKLA MOKYMUI. BENDROSIOS MOKYMOSI ERDVĖS MOKYMOSI KLASĖ

3 MAŽŲ GRUPIŲ SAVARANKIŠKO DARBO VIETA

Deitlo Montessori mokykla (arch. H. Herzigberger, nuotr. E. Raubienė)

Deitlo Montessori mokykla (arch. H. Herzigberger, nuotr. E. Raubienė)

APIE TYRIMĄ: REZULTATAS

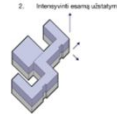
Parengtas jūsų mokyklos funkcinio ir erdvinio atnaujinimo galimybių planas

Modelio programos 6.1 taikymas BRP

Esamas mokyklos vidaus ir lauko erdvių užimtumas yra per didelis sūdomoms ir naujai formuojamoms paslaugoms.

1. Pradinės mokyklos iškeiti

2. Intenzyvinti esamą ustatymą

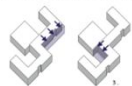
2020-11-19
Version

Modelio programos 6.1 taikymas BRP

3. Abiem pėtos atvejais sūdoma statyti lengvų konstrukcijų nelidomą priestatą pavėsinę-užuovėjį, kuri būtų tinkama vidutinio dydžio renginiams, vaikų aktyviam požiūviui pertraukų metu lengvai ar vėsiu oru. Galimos vietos šilaukarių kieme arba prieš pagrindinį įėjimą Pietuose.

4. Arben pietros atvejas gaisma būty vietoje sporto, aktyvų salų ir valgyklos bloko naujai statyti ar iš esmės rekonstruoti esamą įgyvendinant papildomą sporto salę ir sukurti naują erdvę ir komforto kokybę.

Su igyvendinamais visais piētos etapais nauja formuojami ir sprendžiami higienos mazgai bei įdiegiamas liftų blokas užtikrinantis erdvų susiekiamumą.

2020-11-19
Viktor

6.2. Individuali savarankiško darbo vieta (mokiniui ir mokytojui)

Modelio programų 6.2, 6.3 ir 6.4 taikymas BRP

- A - Individualios darbo vietos
B - Mažų grupių
C - Seminarinio darbo vieta

BRP M-KLA,
ANTRAS AUKŠTAS

2020-11-19
Vilnius

PLANAS

1. KAS ESAME / 5 MIN
2. SUSITIKIMO TIKSLAS / 5 MIN
3. APIE 14 MOKYKLOS ERDVĖS POKYČIŲ PROGRAMA / 15 MIN
4. APIE TYRIMĄ: EIGA, ETAPAI, KITI ŽINGSNIAI, REZULTATAS / 10 MIN
5. SUSITIKIMŲ KALENDORIUS / 5 MIN
6. KLAUSIMAI / 5 MIN

SUSITIKIMŲ KALENDORIUS

1. 2025 08 29 - įžanginis susitikimas
2. 2025 09 12 - tarpinis susitikimas
3. 2025 09 22 - idėjų dirbtuvės su mokytojais
4. 2025 09 23 - idėjų dirbtuvės su mokiniais
5. 2025 09 26 - rezultatų pristatymas

NAMŲ DARBAI

BENDRUOMENĖS APKLAUSA **IKI 09 12**

UŽDUOTIS MOKYTOJAMS SU VAIKAIS **IKI 09 12**

BENDRUOMENĖS APKLAUSA

[Nuoroda į google anketa](#)

Popierinė anketos versija

1. ANKETĄ PILDANTIS ASMUO *
Pasirinkite vieną atsakymą arba įrašykite savo variantą skiltyje "Other"

☒ Mokinio tėvas arba globėjas
☐ Mokyklos mokytojas
☐ Mokyklos pagalbos mokiniui specialistas
☐ Mokyklos administracijos darbuotojas
☐ Other: _____

2. Įvertinkite Jūsų mokyklos lauko erdves skalėje nuo 1 iki 10 *
(1 reiškia - labai blogai, 10 reiškia - puikiai)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

3. Įvertinkite Jūsų mokyklos vidaus erdves skalėje nuo 1 iki 10 *
(1 reiškia - labai blogai, 10 reiškia - puikiai)

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

4. Jūsų nuomone, kokie yra Jūsų mokyklos lauko ir vidaus erdvių privalumai ir trūkumai? Ar mokyklos lauko ir vidaus erdvės atitinka Jūsų ir / arba Jūsų vaiko poreikius? *
Įrašykite trumpą atsakymą

Your answer: _____

5. Jūsų nuomone, ar pamokos galėtų vykti už klasės ribų (mokyklos teritorijoje)? *

1. ANKETĄ PILDANTIS ASMUO
Pasirinkite vieną atsakymą arba įrašykite savo variantą skiltyje "Kita"

☐ Mokinio tėvas arba globėjas
☐ Mokyklos mokytojas
☐ Mokyklos pagalbos mokiniui specialistas
☐ Mokyklos administracijos darbuotojas
☐ Kita: _____

2. Įvertinkite Jūsų mokyklos lauko erdves skalėje nuo 1 iki 10
(1 reiškia - labai blogai, 10 reiškia - puikiai)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. Įvertinkite Jūsų mokyklos vidaus erdves skalėje nuo 1 iki 10
(1 reiškia - labai blogai, 10 reiškia - puikiai)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. Jūsų nuomone, kokie yra Jūsų mokyklos lauko ir vidaus erdvių privalumai ir trūkumai? Ar mokyklos lauko ir vidaus erdvės atitinka Jūsų ir / arba Jūsų vaiko poreikius?
Įrašykite trumpą atsakymą

5. Jūsų nuomone, ar pamokos galėtų vykti už klasės ribų (mokyklos teritorijoje)?
Pasirinkite vieną atsakymą

☐ Taip
☐ Ne
☐ Neturiu nuomonės

UŽDUOTIS MOKYTOJAMS SU VAIKAIS

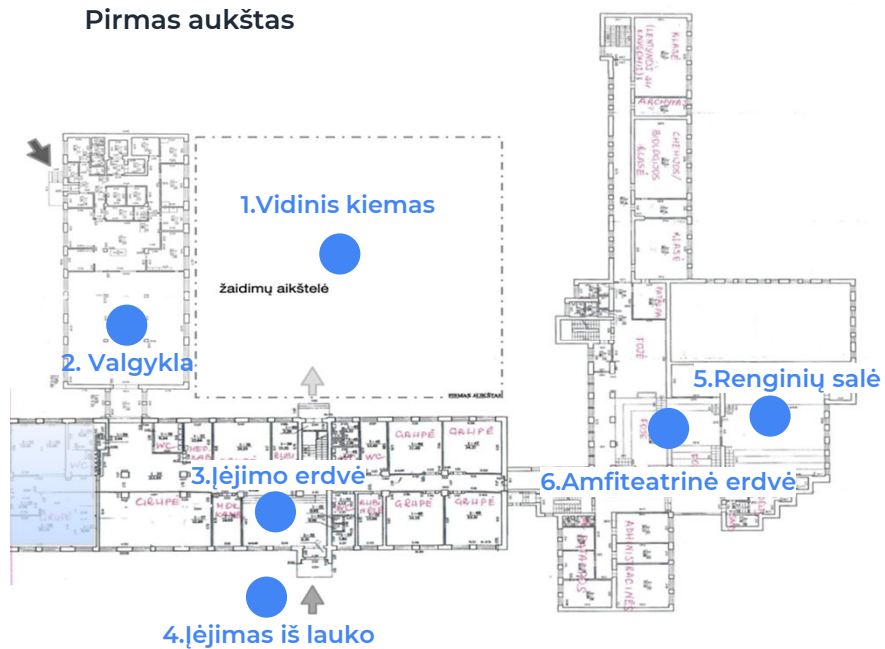
Aplinkos įvertinimo užduotis - atlieka mokytojai kartu su darželio vaikais, pradinį klasių ir progimnazijos mokiniais. Jaunieji tyrėjai nueina į mokyklos žemėlapyje pažymėtas vietas ir jas įvertina: kiekvienas mokins pakelia žalią (TAIP) arba raudoną (NE) kortelę.

Vertinimo klausimas: ar tau čia patinka būti?

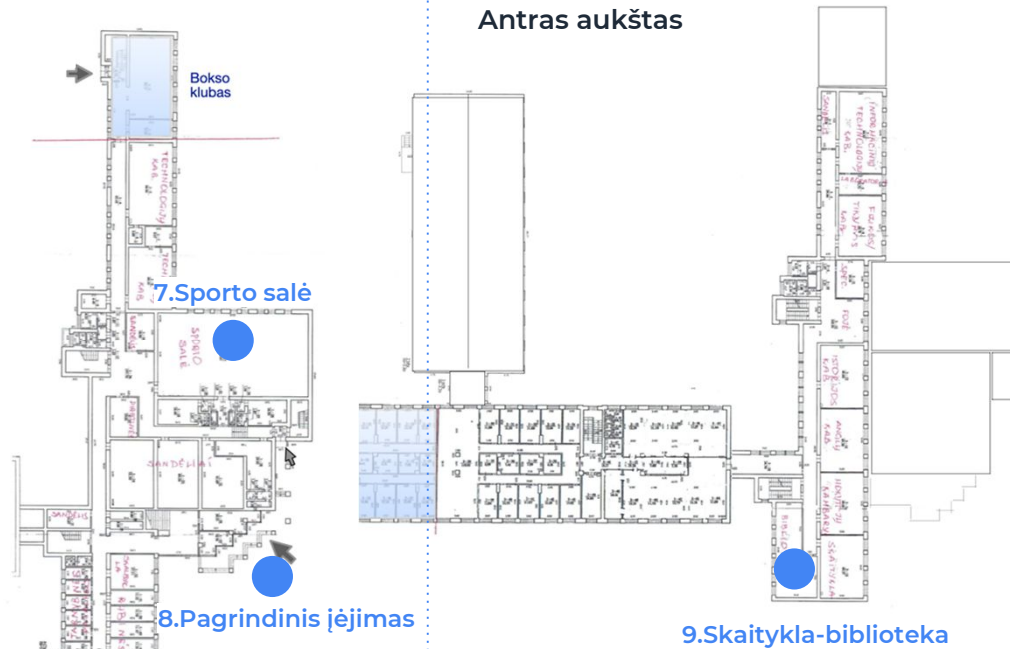
Mokytojai žemėlapyje pažymi raudonų ir žalių kortelių skaičių, ant lapo užrašo TAIP ir NE argumentus.

UŽDUOTIS MOKYTOJAMS

Pirmas aukštas

Antras aukštas

KLAUSIMAI

AČIŲ

IR IKI SUSITIKIMO RUGSĖJĮ!
VISADA GALITE MUMS PARAŠYTI
liutauras.nekrosius@vilniustech.lt

New
European
Bauhaus
Academy

**Circular
Bio-based
Europe**

Joint Undertaking

Bio-based Industries
Consortium

Co-funded by
the European Union

The project is supported by the Circular Bio-based Europe Joint Undertaking and its members.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CBE JU. Neither the European Union nor the CBE JU can be held responsible for them.